TIJSJA

2023

Medika

SIJEČANJ

Medika

VELJAČA

Medika

OŽUJAK

Medika

TRAVANJ

Medika

SVIBANJ

Medika

LIPANJ

Medika

SRPANJ

Medika

KOLOVOZ

Medika

RUJAN

Medika

LISTOPAD

Medika

STUDENI

Medika

PROSINAC

Medika

TISJA KLJAKOVIĆ BRAIĆ

ŽIVOTOPIS:

Akademska slikarica Tisja Kljaković Braić rođena je 30. lipnja 1979. godine u Splitu. Završila je školu likovnih umjetnosti, smjer slikarski dizajn. U travnju 2003. godine diplomirala je slikarstvo na Umjetničkoj akademiji u Splitu, u klasi profesora Gorkog Žuvele. Svoja djela izlagala je na tridesetak skupnih izložbi te četrdesetak samostalnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Djela joj se nalaze u fundusu Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti u Zagrebu, Galeriji sv. Krševana u Šibeniku te u brojnim privatnim zbirkama diljem Hrvatske i svijeta. Članica je Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika i Hrvatskog društva likovnih umjetnika.

Uz slikarstvo, bavi se karikaturom i ilustracijom. Njezinu knjigu karikatura „Oni" nakladnička kuća Fraktura izdala je 2018. godine te je od tada otisnuta u pet izdanja. Izdana je i nova knjiga karikatura „Oni 2". Tisjin književni prvijenac „U malu je uša đava", u drugom proširenom izdanju, obogaćen je ilustracijama, te dvije godine drži prvo mjesto na popisu najprodavanijih hrvatskih izdanja (prema podacima hrvatskog portala za knjigu i kulturu čitanja „Moderna vremena"). U režiji Marija Kovača u splitskom HNK 2022. praizvedena je hit predstava U malu je uša đava po istoimenom Tisjinom romanu. 2021. godine otvorila je veliku monografsku izložbu u Klovićevim dvorima. Živi i radi u Splitu.

KONTAKT:
mob: 091/ 384 31 44
e-mail: tisjakljakovic@gmail.com
Facebook: Tisja Kljaković Art
Instagram: tisjakljakovicart

Opus je Tisje Kljaković Braić dvostruk. Na jednoj strani su slike i skulpture, vrlo poetične. Opazite samo koliko je neba na njima. Dvije trećine slike katkad je samo arija, vjetar i oblaci. Pred tim praznim prostranstvom ljudi su sitni, beznačajni, gotovo bestjelesni. Ljudi lete po nebu kao nevjeste na Chagallovim slikama, mršavih torza i tankih ručica i nožica kao Giacomettijeve figure.

S druge strane opusa ove autorice su karikature. Tu nema neba, likovi u obično u interijeru i nisu više mršavi. Njih dvoje, jednostavno nazvani "Oni", su puniji, obilatiji, poput dama i gospode kakve je slikao i tesao Vasko Lipovac. Takvi okrugli i teški "Oni", naravno, ne lete. Tisja ovdje prihvaća zakon gravitacije. Prizemljava se. Pada u prozu. Kako sam i sam prozaik, o karikaturama mi je lakše pisati.

Imaju li "Oni" djecu, došlo mi je iznenada. Na crtežima su uvijek samo njih dvoje, obično samo u vešu, u mudantama i kanotjerama, sad u kuhinji, sad primaćoj, sad u spavaćoj sobi, i prvo ćete pomisliti da su par bez djece. Jer, znate kako je djeci neugodno kad je mama bez ređipeta i obješene joj se sise njišu dok žustro usisava tepih. Ili sjediti s tatom, koji je samo u mudantama i kanotijeri, na kauču ispred televizora. Upitate ga gdje je daljinski, a tata ga izvuče negdje ispod guzice i bez riječi pruži. "Nema veze", odgovorite mu odgurujući ga gadljivo, s dva prsta.

Ne, djece tu definitivno nema, zaključujete gledajući karikature Tisje Kljaković Braić. Bucmasta gospođa i njezin nosati dugonja žive sami, a ako su se nekad ipak osmjelili na pustolovinu prokreacije, ako su rađali i podizali potomstvo, bilo je to davno. Djeca su odrasla i otišla. Kći je, na primjer, na trećoj godini medicine u Zagrebu, a sin otprije nekoliko godina živi s curom na Kmanu. Dođu rijetko, vikendima, roditeljima na ručak. Mama onda iznese na stol tingul od pivca sa širokim rezancima, a tata gnjavi glupim pitanjima tipa: "Triba li ti para?" ili "Misliš li se ti ženit?"

Ništa od toga autorica nije nacrtala, ali opet, sve je tu. Izronilo je iz rudimentarnog crteža. Iz bjeline papira s nekoliko gotovo ovlašnih linija raskošno je oživjelo u tri dimenzije, sa svim zvukovima, bojama, mirisima i okusima. Katkad je dovoljan samo jedan, jedan jedini, ali brižljivo izabrani detalj, da vam čitav prizor iz života sredovječnog bračnog para, žene i muškarca koji bi mogli biti vaši mama i tata, u trenutku, kao čarolijom pukne pred očima. Jedna je sitnica prekidač koji vam osvijetli čitavu sobu uspomena. Naći tu sitnicu, vidjeti istinu u njoj, to vam se, djeco, zove umjetnost. Nagonski ćete je prepoznati ako i niste bogzna kako estetski potkovani.

To je prvo što je karikature Tisje Kljaković Braić učinilo široko omiljenim, prvo na društvenim mrežama, a potom i u knjigama: njezin dar za otkrivanje detalja u kojima je sadržana istina. Drugo je nešto što karikature obično nemaju: emocija. Preciznije, ljubav. Još uže, bračna ljubav. U srednjim godinama, kad djeca odrastu i odu.

"Oni" nisu standardna ljubavna priča iz tisuća filmova i televizijskih serija o mladićima i djevojkama koji se lakomisleno voze u kabrioletima, o nekim odvjetničkim pripravnicima ili specijalizantima sa širokim bisernim osmijesima i čvrstim trbušnjacima. Tisjini junaci davno su prošli prosječnu dob junaka romantičnih komedija. U noćnu uru, dok se omladina radosno predaje razvratu, njih dvoje krupni i otromboljeni hrču ispred televizora.

Postali su cinični, oprezni, štedljivi, ne oduševljavaju ih temperamentne geste kao nekad. Pojavi li se on na dvadeset petu godišnjicu braka s velikim buketom na vratima, nju će to prije natjerati u bijes, nego raznježiti. "Budalo", kazat će mu, "mogla sam kupit dva kila teletine."

Ipak, nemojte da vas odsustvo klasične romantike prevari, njihova ljubav nije manja. Dapače, šetajući se u mudantama i kanotjerama po stanu, njušeći znojna pazuha jedno drugome i prazneći crijeva i mjehure jedno pred drugim, oni se sasvim slobodno, bez ikakvog straha razotkrivaju i predaju. Uzajamno su bliži nego ijedan par u dvadesetima. I to Tisjine crteže čini zapravo romantičnijim od svih filmova i serija koje nude i RTL, i Nova, i HBO i Netflix. Nakon svih godina koje su prošle u trenu, dok si se okrenuo, guzatoj je gospođi njezin nosati dugonja još lijep, a on obožava svaku njezinu striju i gljivicu na noktima.

Ante Tomić

POPIS REPRODUCIRANIH RADOVA:

1. Filozofska otopina
   kombinirana tehnika, 21 × 30 cm 2022.
2. Na vagi
   kombinirana tehnika, 93 × 59 cm, 2021.
3. Daj okreni taj ringišpil u mojoj glavi
   kombinirana tehnika, 77 × 128 cm, 2016.
4. Frizerski salon "Val"
   kombinirana tehnika, 38 × 26 cm, 2021.
5. Skroji me
   kombinirana tehnika, 93 × 29 cm, 2021.
6. Samo da Vas pitam
   kombinirana tehnika, 21 × 30 cm 2022.
7. Proba orkestra
   kombinirana tehnika, 52 × 67 cm, 2010.
8. Štab ovo moglo bit?
   kombinirana tehnika, 21 × 30 cm 2022.
9. Čovik koji okreće ploču
   kombinirana tehnika, 70 × 53 cm, 2021.
10. Nešto me nadulo
    kombinirana tehnika, 21 × 30 cm, 2022.
11. Ne dam te
    kombinirana tehnika, 110 × 173 cm, 2016.
12. Spašavanje baluna
    kombinirana tehnika, 68 × 74 cm, 2020.

Nakladnik: Medika d.d. / Za nakladnika: Jasminko Herceg / Koordinacija i uredništvo: Asja Prpić, Maja Čatlak, Filip Šarunić / Dizajn: Rašić+Vrabec / Fotografije: Goran Vranić / Tisak: Grafing / Naklada: 5200 primjeraka / Copyright: Medika d.d. / Tiskano u Zagrebu, 2022.

Medika